

Sygn. akt I C 860/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2022 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartosz Kasielski

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Katarzyna Sak

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2022 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki Komandytowej z siedzibą w P.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki Komandytowej z siedzibą w P. kwotę 8.029,72 zł (osiem tysięcy dwadzieścia dziewięć złotych 72/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 25 maja 2021 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki Komandytowej z siedzibą w P. kwotę 2.917 zł (dwa tysiące dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu;
4. nakazuje pobrać od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 598,35 zł (pięćset dziewięćdziesiąt osiem złotych 35/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 860/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 czerwca 2021 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w P. wystąpiła przeciwko Towarzystwu (...) Spółce akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 8.296,84 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 25 maja 2021 roku do dnia zapłaty, a także przyznanie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż powódka w wyniku umowy cesji nabyła wierzytelność przysługującą poszkodowanemu względem pozwanego towarzystwa ubezpieczeń w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 23 kwietnia 2021 roku, a dochodzona kwota obejmuje nieuiszczone koszty naprawy uszkodzonego pojazdu.

(pozew k.4 – 9)

W odpowiedzi na pozew z dnia 19 lipca 2021 roku Towarzystwo (...)

i (...) Spółka akcyjna z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz przyznanie kosztów procesu według norm przepisanych.

Nie kwestionując zasady swojej odpowiedzialności pozwana wskazała, że wypłacona w toku postępowania likwidacyjnego kwota odszkodowania w pełni rekompensuje powstałą szkodę. Zaznaczyła również, że poszkodowana nie zdecydowała się na zaoferowaną przez ubezpieczyciela możliwość organizacji naprawy pojazdu oraz nabycia części zamiennych z uwzględnieniem wynegocjowanego przez nią rabatu, przez co przyczyniła się do zwiększenia szkody naruszając obowiązki jej minimalizowania.

(odpowiedź na pozew k.56 – 59)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 23 kwietnia 2021 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki Volkswagen o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność S. R. oraz A. R.. Sprawca kolizji w dacie zdarzenia legitymował się ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w Towarzystwie (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W..

(okoliczności bezsporne)

A. R. zgłosiła szkodę Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. w dniu 23 kwietnia 2021 roku.

Decyzją z dnia 6 maja 2021 roku zakład ubezpieczeń przyznał odszkodowanie w wysokości 13.733,15 złotych.

(zgłoszenie szkody z dnia 23 kwietnia 2021 roku – w aktach likwidacji szkody na płycie CD k. 75, decyzja k.17 – 18, kalkulacja naprawy k.19 – 30)

W dniu 28 stycznia 2021 roku S. R. oraz A. R. jako cedenci zawarli z cesjonariuszem – (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. umowę cesji, na mocy której przenieśli na cesjonariusza wszystkie niezapłacone dotąd wierzytelności, w tym wierzytelności przysługujące ze szkody w pojeździe marki Volkswagen o numerze rejestracyjnym (...) powstałej na skutek zdarzenia z dnia 23 kwietnia 2021 roku.

(umowa przelewu wierzytelności z dnia 28 stycznia 2021 roku k.31 – 33)

Umową przelewu wierzytelności z dnia 14 maja 2021 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. przeniosła na (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Spółkę komandytową z siedzibą w P. wszystkie niezapłacone dotąd wierzytelności, w tym wierzytelności przysługujące ze szkody w pojeździe marki Volkswagen o numerze rejestracyjnym (...) powstałej na skutek zdarzenia z dnia 23 kwietnia 2021 roku.

(umowa przelewu wierzytelności z dnia 14 maja 2021 roku k.36)

Celowy i ekonomicznie uzasadniony koszt naprawy samochodu marki Volkswagen według cen z daty szkody przy wykorzystaniu części oryginalnych wynosił 21.762,87 złotych brutto, zaś z uwzględnieniem dostępnych części jakości „Q” z logo producenta 21.457,78 złotych.

Ubezpieczyciel dokonując oględzin pojazdu nie stwierdził, aby uszkodzone elementy były nieoryginalne lub wcześniej naprawiane. Naprawa pozwalająca przywrócić przedmiotowy samochód do stanu sprzed szkody powinna być wykonana na częściach oryginalnych.

Wykonanie naprawy pojazdu zgodnie z treścią kosztorysu zakładu ubezpieczeń z dnia 23 kwietnia 2021 roku nie gwarantowało przywrócenia stanu poprzedniego pojazdu.

Uwzględniony w kosztach naprawy zakres uszkodzeń pojazdu pozostaje tożsamy z rozmiarem uznanym przez towarzystwo ubezpieczeń w toku postępowania likwidacyjnego.

(opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej k.109 – 118)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności dokumentów przedłożonych przez strony, których treść nie była kwestionowana na żadnym etapie procesu, jak również opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej.

Ekspertyza sporządzona przez biegłego była spójna, logiczna, konsekwentna i wyczerpująco odpowiadała na określone tezę dowodową. Uwzględniając jej treść, jak również wiedzę specjalną biegłego z zakresu powierzonej mu dziedziny, a także wieloletnie doświadczenie w sporządzaniu opinii na potrzeby postępowań sądowych o zbliżonej tematyce, Sąd nie znalazł żadnych okoliczności, które deprecjonowałyby jej wartość dowodową. Nie bez znaczenia pozostawał przy tym fakt, że strona pozwana nie zgłosiła jakichkolwiek zarzutów do przedstawionego opracowania, zaś powodowa spółka negowała jedynie możliwość wykorzystania w procesie technologicznym naprawy części zamiennych o jakości „Q”, przy czym nie wносиła o uzupełnienie złożonej opinii.

W tym miejscu należy zauważyć, że Sąd określając tezę dla biegłego pominął wniosek pozwanej w części dotyczącej ustalenia kosztów naprawy z zastosowaniem określonych rabatów. Pozwana nie przedstawiła bowiem żadnego wiarygodnego dowodu świadczącego o tym, że istniała realna możliwość naprawy pojazdu poszkodowanego z zastosowaniem podanych przez nią zniżek. Za dowody takie nie mogły zostać uznane dokumenty w postaci : porozumienia nr 8/ML/2016 z dnia 2 listopada 2016 roku zawartego z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. wraz z załącznikiem oraz aneksem do tego porozumienia z dnia 2 listopada 2017 roku (k.68 – 70) oraz porozumienia nr 31/R/2017 z dnia 2 kwietnia 2018 roku zawartego z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością Spółką komandytową z siedzibą w Ł. wraz z załącznikami oraz aneksami nr 1 i 2 z 4 września 2018 roku i 6 marca 2019 roku (k.71 – 74), gdyż porozumienia te nie zawierały precyzyjnych i miarodajnych informacji dotyczących warunków i kosztów naprawy. Tym samym Sąd stwierdził, że biegły powinien się wypowiedzieć jedynie w kwestii wysokości celowych i ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy, z uwzględnieniem cen rynkowych funkcjonujących w Ł. i okolicach.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje :

Powództwo, jako zasadne, zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Na wstępie należy podkreślić, że na żadnym etapie postępowania nie była kwestionowana zasada odpowiedzialności pozwanej Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. wynikająca z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody z dnia 23 kwietnia 2021 roku. Nadto pozwana wypłaciła na rzecz poszkodowanej w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 13.733,15 złotych, co winno zostać ocenione w kontekście art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. 2021, poz. 854). Spór między stronami sprowadzał się jedynie do określenia ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu marki Volkswagen o numerze rejestracyjnym (...), a więc wysokości dochodzonego roszczenia.

Nie ulega wątpliwości, że ubezpieczyciel opowiada za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. Odszkodowanie należy się tylko w granicach normalnego związku przyczynowego. Przepis art. 361 § 1 k.c. ujmuje związek przyczynowy między działaniem lub zaniechaniem zobowiązanego a powstałym skutkiem w postaci szkody jako konieczną przesłankę odpowiedzialności odszkodowawczej. Związek przyczynowy, o którym mowa w art. 361 § 1 k.c. pełni więc podwójną rolę : z jednej strony decyduje o tym czy dana osoba w ogóle odpowiada za wyrządzoną szkodę (zasada odpowiedzialności nie jest kwestionowana), z drugiej zaś – zakreśla granice tej odpowiedzialności. Wskazana dyspozycja statuuje zasadę pełnego odszkodowania i obejmuje wszelkie poniesione straty (utrącone korzyści pozostają poza sferą zainteresowania w niniejszym sporze). Wynika to jednoznacznie ze

sformułowania art. 361 § 2 k.c. – „w powyższych granicach”, czyli w granicach określonych w § 1 art. 361 k.c. „naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby szkody mu nie wyrządzono”. Zawarte w nim unormowanie opiera się na założeniach teorii przyczynowości adekwatnej i przyjmuje, iż naprawienie szkody powinno nastąpić poprzez przywrócenie stanu poprzedniego bądź też zapłatę odszkodowania pieniężnego – zależnie od wyboru poszkodowanego.

Odszkodowanie od zakładu ubezpieczeń należy się według zasad określonych

w art. 363 § 2 k.c. w zw. z art. 361 § 2 k.c. co oznacza, iż jego wysokość ma odpowiadać kosztom usunięcia różnicy w wartości majątku poszkodowanego, a ściślej – kosztom przywrócenia pojazdowi jego wartości sprzed wypadku.

W orzecznictwie przyjmuje się, że odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu ustalone według cen występujących na rynku lokalnym, przy czym ubezpieczyciel jest zobowiązany zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki, poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego, do których wydatków należy zaliczyć także koszt nowych części i innych materiałów, jeżeli ich użycie było konieczne do naprawienia rzeczy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003 roku, III CZP 32/03, OSNC 2004, nr 4, poz. 51). Jednocześnie przywrócenie rzeczy uszkodzonej do stanu poprzedniego polega na doprowadzeniu jej do stanu używalności w takim zakresie, jaki istniał przed wyrządzeniem szkody. Jeżeli do osiągnięcia tego celu konieczne jest użycie nowych elementów, to poniesione na nie wydatki wchodzą w skład kosztów naprawienia szkody przez przywrócenie rzeczy do stanu poprzedniego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1980 roku, III CRN 223/80, OSNCP 1981, nr 10, poz. 186). Naprawa uszkodzonego samochodu, co do zasady, jest możliwa przy użyciu części zamiennych, jednak zastąpienie części oryginalnych nowymi nieoryginalnymi zawsze skutkuje spadkiem wartości pojazdów. Może też mieć wpływ na bezpieczeństwo jazdy lub estetykę wykonanej naprawy. Dokonanie naprawy przy użyciu części nowych i oryginalnych stanowi koszt ekonomicznie uzasadniony (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 lutego 2015 roku, I ACa 506/14, Lex nr 1683307).

Zakres odpowiedzialności wyznacza zatem przywrócenie pojazdu do stanu sprzed wyrządzenia szkody jako całości, co oznacza, że pojazd ma być sprawny technicznie i zapewnić poszkodowanemu komfort jazdy w takim stopniu jak przed zdarzeniem. Konieczność wymiany uszkodzonej części stanowi niewątpliwie normalne następstwo działania lub zaniechania, z którego szkoda wynika (art. 361 § 1 k.c.), a jeżeli nie da się jej naprawić w taki sposób, aby przywrócić ją do stanu sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę, musi zostać zastąpiona inną. Pozostaje do wyjaśnienia, na czym polega strata poszkodowanego, którą zobowiązany jest naprawić odpowiedzialny za szkodę, a w szczególności, czy jest uzasadnione także ekonomicznie, że ma to być część nowa. Na pierwszy rzut oka wydaje się, że zastąpienie części już eksploatowanej, nieraz przez znaczny okres, nową częścią powoduje, że poszkodowany zyskuje, gdyż w jego pojeździe pojawiła się część mająca większą wartość niż ta, która uległa zniszczeniu. Nie jest to jednak wniosek trafny, gdyż część po połączeniu jej z pojazdem nie może być oceniana jako samodzielny przedmiot obrotu, lecz staje się jednym z elementów, które należy brać pod uwagę przy ocenie poniesionej straty. Stratę tę określa się przez porównanie wartości pojazdu przed zdarzeniem wyrządzającym szkodę i po przywróceniu go do stanu poprzedniego. O tym, że zamontowanie części nowych w miejsce starych prowadzi do bezpodstawnego wzbogacenia poszkodowanego można mówić tylko wtedy, gdyby spowodowało to wzrost wartości pojazdu jako całości (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 roku, sygn. akt III CZP 80/11, OSNC 2012/10/112).

Podzielając w całej rozciągłości zaprezentowane powyżej poglądy judykatury, Sąd uznał, że okoliczności wskazane w cytowanych orzeczeniach odpowiadają realiom niniejszej sprawy. Po pierwsze, z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej jednoznacznie wynikało, że jedynie naprawa z zastosowaniem oryginalnych części pozwoli na przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody. Po drugie, w toku procesu nie zostało wykazane, aby części, które uległy zniszczeniu w czasie przedmiotowego wypadku nie były w pełni sprawne, były wcześniej uszkodzone lub przestarzałe technicznie i wyeksploatowane w zakresie większym aniżeli wynikającym z normalnego zużycia.

Ustalając wysokość należnego odszkodowania przyjmuje się ceny części i usług na poziomie obowiązującym na rynku lokalnym (por. uchwała Sądu Najwyższego dnia z 13 czerwca 2003 roku, III CZP 32/03, Lex nr 78592), w rachubę – o ile ich użycie jest niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy albo gdy ich zastosowanie nie prowadzi do zwiększania wartości pojazdu w stosunku do jego wartości sprzed powstania szkody – wchodzi części nowe i oryginalne tj. pochodzące od producenta pojazdu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 1970 roku, II CR 425/72, Lex nr 1520, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 roku, sygn. akt III CZP 80/11, OSNC 2012/10/112).

Biegły z zakresu techniki samochodowej ustalił wysokość ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy przy zastosowaniu powyższych wskazań – uwzględnił rynkowe stawki za roboczogodzinę prac naprawczych, koszty materiałów lakierniczych oraz ceny oryginalnych części, które jako jedyne pozwolą na przywrócenie uszkodzonego pojazdu do stanu poprzedniego. Jednocześnie stwierdził ewentualną możliwość użycia w technologicznym procesie naprawy jednej części zamiennej o jakości „Q”, a mianowicie wahacza. Biorąc jednak pod uwagę treść uprzednio poczynionych rozważań, jak również brak wykazania w toku postępowania dowodowego, aby uszkodzone w wyniku kolizji drogowej z dnia 23 kwietnia 2021 roku części zamienne były innymi niż o jakości „O” nie zaktualizowały się przesłanki do uwzględnienia tego rodzaju zamiennika w ramach ostatecznie przyjętej wyceny kosztów naprawy.

Mając zatem na względzie wnioski przedstawione w treści opinii Sąd uznał, że uzasadniony ekonomicznie koszt naprawy samochodu Volkswagen o numerze rejestracyjnym (...) w związku z kolizją drogową z dnia 23 kwietnia 2021 roku wyniósł 21.762,87 złotych. Z uwagi na fakt wypłaty przez pozwaną w toku postępowania likwidacyjnego kwoty 13.733,15 złotych Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 8.029,72 złotych, stanowiącą różnicę między sumą odszkodowania należnego, a tym wypłaconym przez ubezpieczyciela (21.762,87 złotych – 13.733,15 złotych), zaś w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Rozstrzygnięcie w zakresie odsetek Sąd oparł na treści art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym wierzyciel ma prawo żądać odsetek w przypadku, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia. Należało również uwzględnić dyspozycję art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, zgodnie z którym zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W niniejszej sprawie szkoda została zgłoszona przez poszkodowanego w dniu 23 kwietnia 2021 roku, a zatem termin na spełnienie świadczenia przez ubezpieczyciela minął w dniu 24 maja 2021 roku (ostatni dzień ustawowego terminu przypadał na 23 maja 2021 roku – art. 115 k.c.). Tym samym należało uznać, że pozwana już od dnia 25 maja 2021 roku pozostawała w opóźnieniu i od tej daty przyznane zostały należności uboczne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 in principio k.p.c. uznając, że powódka uległa jedynie co do nieznaczonej części swego żądania (tj. 3%, 8.029,72 złotych / 8.296,84 złotych = 97 %).

Powódka poniosła koszty procesu w łącznej wysokości 2.917 złotych obejmującej :

- 500 złotych tytułem opłaty sądowej od pozwu, ustalonej zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 755);
- 1.800 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, ustalonych zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265 ze zm.);
- 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, ustalonej na podstawie art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1546);

- 600 złotych tytułem wynagrodzenia biegłego – art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 755).

W toku niniejszego postępowania wygenerowane zostały również koszty sądowe, które tymczasowo poniósł Skarb Państwa w kwocie 598,35 złotych (k.153). Uwzględniając treść art. 113 u.k.s.c. oraz zasadę ponoszenia kosztów procesu w niniejszej sprawie Sąd nakazał pobrać od pozwanej powyższą kwotę tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.